

Halászi Óvoda és Bölcsőde

BÖLCSŐDE

Szakmai

PROGRAMJA

A
Halászi Óvoda és Bölcsőde
bölcsődei szakmai,
nevelési - gondozási
programja

Készült:

A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja
figyelembevételével
valamint

- az ENSZ Emberi jogok nyilatkozata,
- az ENSZ Egyezmény a gyermek jogairól,
- az Európa Tanács Miniszterek Bizottsága Rec. (2002) 8-as ajánlása a tagállamok számára a napközbeni gyermekellátásról
- az 1997. évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról,
- a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a képzési kötelezettségről és a pedagógiai szakszolgálatokról,
- 259/2002. (XII. 18.) Korm. Rendelet a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekvédelmi vállalkozói engedélyezésről
- A pszichológiai és a pedagógiai kutatások eredményei,
- Az első életéveknek a későbbi fejlődés szempontjából is meghatározó szerepének elismerése,
- A bölcsődei nevelés-gondozás története alatt felhalmozott emberi és szakmai értékek, ezeken belül is hangsúlyozottan „A bölcsődei gondozás- nevelés minimumfeltételei és a szakmai munka részletes szempontjai”c. kiadvány (OCSGYVI, 1999), valamint a módszertani levelek, útmutatók, ajánlások
- A bölcsődei ellátás nemzetközileg elismert gyakorlata figyelembevételével

Intézményünk önmeghatározása

Községünk Magyarország északi határmegyéjében, Győr-Moson-Sopron megyében található. Halászi a Nagy-Duna és a Mosoni-Duna által határolt Szigetköz egyik legnagyobb önálló községe. Szép természeti környezetben, a Mosoni-Duna partján fekszik. A szellemi kultúrában: - a mesékben, - a mondókákban, - a népdalokban főszereplő a Duna. A faluban hagyomány tisztelő, őrző emberek élnek. Állattartás, növénytermesztés, helyben beindult vállalkozások, a közeli város munkahelyei jelentik a mindennapi megélhetést. Meghatározó mindennapjainkban a határok közelsége: Ausztria, Szlovákia.

Bölcsődénket az óvoda székhelyén, megszűnt óvodai csoportszobában : 2007. 11. 01-én nyitottuk.

A többcélú közös igazgatású intézmény
 4 csoportos óvodával
 1 Püski óvodai tagintézménnyel
 1 csoportos bölcsődével rendelkezik.

Az óvodát 1894-ben, a mai községháza helyén alapították. A több mint 110 éve folyó színvonalas nevelő munka meghatározza a bölcsődei nevelést is. (melléklet óvoda története)

2007. 09.01-től tagintézményként, Püski község óvodájának 1 csoportja társult hozzánk. 2007- 09. 1-ig működött körzeti óvodaként a „Napközi-otthonos Óvoda Püski”. Három szigetközi kis falu: Püski, Kisbodak, és Dunaremete tartozott a körzethez. A társközségekből autóbusszal utaztak a gyermekek. Sajnálatos módon a három falu nem tudott megegyezni. A működéshez elengedhetetlen együttműködést a magas fokon elhivatott és régóta együtt dolgozó óvodapedagógusok közössége biztosítja. Közel egyidős több éves tapasztalattal, együttgondolkodó nevelőtestület jellemző.

Bölcsődénket 2007. 11. 01-ével nyitottuk 1 vegyes csoporttal, 2 szakképzett gondozónővel, 1 takarító nővel működünk.

Gyermekképünk

A gyermek egyedi, mással nem helyettesíthető individuum és szociális lény egyszerre. A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak. A személyiség szabad kibontakoztatásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó. A bölcsődei nevelésünk-gondozásunk gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszik, biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést. Nem adunk helyet az előítéletek kibontakoztatásának sem társadalmi sem nemi sem egyéb értelemben.

Személyi feltételek:

1 fő óvodavezető – egyben a bölcsőde vezetője
 2 fő kisgyermeknevelő
 1 fő technikai dolgozó

A szakdolgozók a 9/2000. (VIII. 04.) SzCsM rendeletnek megfelelően továbbképzési kötelezettségüknek eleget tesznek. A bölcsődébe elsősorban helybéli gyermekeket fogadunk vegyes csoportba.

Kihasználságunk a környékbeli települések gyermekei felvételével jónak mondható.

Tárgyi feltételeink

Az óvodában kialakított bölcsődei egység külön bejárattal rendelkezik. A babakocsi tárolására a fedett terasz nyújt lehetőséget. A gyermeköltözőt az óvodai átalakítás során sikerült megoldani egy pad és óvodai öltöztető szekrények segítségével. Cseréjük folyamatban van.

A gyermeköltözőből nyílik a gyermek csoport és a fürdőszoba. A gyermekfürdőszobában 3 db gyermek wc, 3 db gyermek kézmosó, előterében pelenkázó, a pelenkázáshoz szükséges kellékek tárolására polcok találhatóak. A törülközők tárolására fogantyúkat helyeztünk el, modernizálása folyamatban van.

Csoportszobánk 50 m² szép, nagy tágas, világos meleg burkolattal, műanyag ablakokkal, új függönyökkel, sötétítővel felszerelt. Az oldal falak szabad felületeken ütés, kopásálló, tisztítható fa-burkolattal ellátott. A gyermekasztalok és székek a bölcsődei korosztálynak felelnek meg.

A gondozónők igényessége, elhivatottsága érződik. Amikor belépünk nyugodt, derűs légkör: mosolygós gyerekek fogadnak. A játékok mennyiségére, fajtájára aktuális bővítésére igényesen figyelünk. (Alapjátékok + gyakorló, konstrukciós, szerepjáték, alkotójáték, könyv, korcsoporthoz, létszámnak megfelelően bővítjük. Vegyes csoportot működtetünk, így a tárgyi feltételeket a mindenkori gyermek csoport összetétele, a gondozónők módszertani szabadsága határozza meg. A gyermekek sokszínű játéktevékenységét megvalósítjuk. A feltételeket mindenkor biztosítjuk (költségvetés támogatás függvényében újítjuk.)

Az óvoda területéből dróthálós kerítéssel alakítottuk ki a bölcsődei gyermekudvart. A bölcsődei napirend biztosítja a nyugodt, védett közlekedést, mivel közvetlenül nem kapcsolódik a gyermekcsoporthoz. Szerepjátékhoz alkalmas 4 helységből álló téglakisház húzódik a közepén. 1 db fa keretes homokozó kapcsolódik hozzá. A nyári hőségben a hatalmas gesztenyefa biztosítja a jó közérzetet. Minden tavasszal a kikopott fűvet újra ültetjük.

A feladatellátás biztosításának módja:

Az intézmény fenntartója: *Halászi és Püski Községek Közoktatási Intézménytársulása*

Az intézmény neve: ***Halászi Óvoda és Bölcsőde***

Az intézmény címe/székhelye: 9228 Halászi, Kossuth L. u.89.

Az intézmény ágazati azonosítója: **S021 5430**

Szolgáltató tevékenység típusa: gyermekek napközbeni ellátása

Szolgáltató tevékenység formája: bölcsőde

Ellátási területe: Halászi és Püski községek közigazgatási területe

Működési engedély száma és kelte: **HUM/111/2009.**

A tanúsítványt a székhelyen jól látható módon kifüggesztjük.

Engedélyezett férőhelyek száma: **14**

A bölcsőde a székhely óvodában

- bölcsőde-óvoda közös intézmény /külön-külön szakmai egység/
- **többcélú, közösigazgatású intézményként működik.**
-
- **Nyitvatartását igény szerint változtatjuk minden szeptemberben**
5³⁰ – 16⁰⁰

1. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS CÉLJA

Bölcsődénkben kiemelten fontos cél, hogy a családban nevelkedő kisgyermek számára, a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében biztosítsuk:

- a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságát,
 - jóllétének megteremtését
 - feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermek nemzetiségi / etnikai hovatartozásának tiszteletben tartását,
- tapasztalatszerzési lehetőség biztosítását,
- viselkedési minták nyújtásával a harmonikus fejlődést.
- a hátrányos helyzetű, a szegény és a periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítésére törekvést, (szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve).

A valamilyen kisebbséghez tartozó gyermekek esetében fontos:

- a nemzetiségi/etnikai hovatartozás tiszteletben tartása,
- az identitástudat kialakulásának segítése
- az egyenlő esélyekhez jutás, a társadalmi beilleszkedés.

2. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS ALAPELVEI

2.1. A családi nevelés elsődlegességének tisztelete

Tudjuk, és tiszteletben tartjuk,:

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége.

A bölcsődénk a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartja és lehetőség szerint erősítve részt vesz a gyermekek gondozásában, nevelésében, illetve szükség esetén lehetőségeinkhez mérten törekszünk a családi nevelés hiányosságainak kompenzálására, korrigálására. Fontos tehát hogy a szülők számára lehetővé tegyük a bekapcsolódást a bölcsőde életébe.

2.2. A gyermeki személyiség tiszteletének elve

Bölcsődénkben a gyermeket különleges védelem illeti meg.

A bölcsődei nevelésünk-gondozásunk célja:

- értékközvetítő és értékteremtő folyamat biztosítása
- a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatása
- a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítése,
- az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartása.

2.3. A nevelés és gondozás egységének elve

A nevelés és a gondozás elválaszthatatlan egységet alkotnak.

A nevelés tágabb, a gondozás szűkebb fogalom.: a gondozás minden helyzetében nevelés is folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei azonban nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre.

2.4. Az egyéni bánásmód elve

A gyermek fejlődéséhez alapvető feltétel.

- a felnőtt őszinte érdeklődése, figyelme, megbecsülése,
- a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése.

A gondozónőink meleg, szeretetteljes odafordulással, a megfelelő környezet kialakításával, a gyermek életkori- és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segítik a gyermek fejlődését. Fontos, hogy a bölcsődébe járó gyermekeink mindegyike folyamatosan érezze a róla gondoskodó felnőtt elfogadását akkor is, ha lassabban fejlődik, akkor is, ha esetleg több területen jelentős eltérést mutat az átlagos fejlődéstől, ha viselkedése bizonyos esetekben különbözik a megszokottól, emiatt nehezebben kezelhető. A gondozónő elfogadja, tiszteletben tartja a gyermek vallási, nemzetiségi/etnikai, kulturális .. stb. hovatartozását, és a lehetőségek szerint segíti az identitástudat kialakulását és fejlődését, segíti a saját és a más kultúra és hagyományok megismerését és tiszteletben tartását.

2.5. A biztonság és a stabilitás elve

A gyermek személyi- és tárgyi környezetének állandósága, a („saját”) gondozónői-rendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.

A napirendünk biztosítja a folyamatosságot

az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőségét, stabilitást, kiszámíthatóságot

növelik a gyermek biztonságérzetét.

A gyermek befogadása, -- fokozatos hozzászoktatása a bölcsődei élethez:

segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új megismerését, a szokások kialakulását. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

2.6. Az aktivitás, az önállósulás segítésének elve

A gyermek felé irányuló szeretet, elfogadás és empátia fokozzák az aktivitást és az önállóság iránti vágyat.

Fontos elvünk

a gyermek ösztönzése,
megnyilvánulásainak elismerése, ,
az igényekhez igazodó segítése,

az önállóság és az aktivitás, fizikai és pszichés állapottól függésének elfogadása,

A biztonságos és tevékenységre motiváló személyi és tárgyi környezet megteremtése, a próbálkozásokhoz elegendő idő biztosítása, a gyermek meghallgatása, véleményének figyelembevétele, a kompetenciájának megfelelő mértékű döntési lehetőség biztosítása a bölcsődei nevelés-gondozás egyik kiemelt feladata.

A gondozónőink feladata ennek érdekében az élményszerzés lehetőségének biztosítása, , a tapasztalatok feldolgozásának segítése.

2.7. Az egységes nevelő hatások elve

Gondozónőink felé elvárás

az alapvető értékek, erkölcsi normák és célok tekintetében nézeteiket egyeztessék, nevelői gyakorlatukat egymáshoz közelítsék.

– a gyermek elfogadásában, a kompetenciájának és pillanatnyi szükségleteinek megfelelő fizikai és érzelmi biztonság és szeretetteljes gondoskodás nyújtásában, öntevékenységének biztosításában egyetértsenek

Fontos szempontunk:

A nevelés: érték közvetítés és értékteremtés legyen.

3. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS FELADATAI

A bölcsődéni nevelési-gondozási feladata:

- ✓ a családban nevelkedő kisgyermek napközbeni ellátása
- ✓ 20 hetes – 3 éves egészséges gyermek testi – és pszichés szükségleteinek kielégítése,
- ✓ az optimális fejlődés elősegítése.

3.1. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása érdekében feladatunk:

- a harmonikus testi és lelki fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése, a fejlődés támogatása
 - egyéni igények ,szükségletek szerinti kielégítése
 - egészségvédelem, egészségnevelés, a környezethez való alkalmazkodás az alapvető kultúr-higiénés szokások kialakulásának segítése a testi-lelki harmónia kialakulása és megőrzése
- következetes napirend betartásával étkezés, mosakodás, öltözködés, alvás, szobatisztaságra nevelés, pihenés, levegőzés, játék, mozgás biztosítása

3.2. Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése

Feladatunk:

- Derűs légkör biztosítása, a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzése, ill. csökkentése, a gyermekek segítése az esetlegesen átélt nehézségeik feldolgozásában.
- A kisgyermeknevelő és a gyermek között szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése,
-
- Az *egyéni szükségletek* kielégítése a csoportban élés helyzetében, az *én-tudat* egészséges fejlődésének segítése,
- A bizalom és elfogadáson alapuló *társas kapcsolatok* alakulásának, az együttélés szabályai elfogadásának, a másik iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődésének segítése
- Lehetőségteremtés a gondozónővel és/vagy a társakkal közös élmények szerzésére az én-érvényesítés és a tolerancia egyensúlyának irányába befolyásolva a gyermek fejlődését
-
- A *kommunikatív* képességek fejlődésének segítése a kommunikációs kedv felébresztésével és fenntartásával (meghallgatás, figyelem, kérdések megválaszolása),
-
- A *szocializációs* problémával küzdő, lassabban fejlődő, érzékszervi és/vagy mozgássérült, a sajátos nevelési igényű, a hátrányos helyzetű, az elhanyagolt gyermekek nevelése-gondozása speciális többlet-törődéssel, szükség esetén más szakemberek bevonásával.

3.3. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

- az *érdeklődés* kialakulásának, fennmaradásának, erősödésének, az érdeklődési kör bővülésének segítése,
- a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosítása
- a gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása,
- az önálló *aktivitás* és a *kreativitás* támogatása,
- az önálló véleményalkotásra, a döntésre, a választásra való képessé válás segítése,
- ismeretnyújtás, a tájékozódásnak, a tapasztalatok és élmények feldolgozásának segítése,
- a gyermek tevékenységének támogató-bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése, az önkifejezés lehetőségeinek megteremtése az egyes helyzetekben.

4. A BÖLCSŐDEI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

4.1. Kapcsolat a szülőkkel

A fokozatos szülővel történő beszoktatásra törekszünk. A felvételi eljárás során (igénymérés, bölcsőde bemutatása, tájékoztató szülő értekezlet során) a napi kapcsolat tartás során tájékoztatjuk a szülőket gyermekük napközbeni tevékenységeiről.

Kötelező feladat a kisgyermek nevelők részére a heti programok írásos tájékoztatók elhelyezése a gyermekköltözőben.

Valljuk:

a bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését.

A családi és a bölcsődei nevelés-gondozás összhangja, a szülők és a gondozónők közötti partneri kapcsolat kialakítása elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikus fejlődésének. A szülő ismeri legjobban a gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a gondozónőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermek nevelők pedig, mint szakember, szaktudásával, tapasztalataival tudja segíteni a szülőt gyermeke nevelésében.

A szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről: ez alapvető fontosságú a személyre szóló bölcsődei nevelés-gondozás kialakításában, és a családokat is segíti a gyermek nevelésében.

A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvételű, (de nem bizalmaskodó), etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó, tapintatos, folyamatos kommunikáció, az információ megosztása.

A kapcsolattartás, tájékoztatás formái,

egyéni kapcsolattartási formák: beszélgetés érkezéskor és hazamenetelkor, üzenőfüzet, családlátogatás,

csoporthoz kapcsolattartási formák: szülői értekezletek és szülőcsoportos beszélgetések, családi délutánok, hirdetőtábla, írásos tájékoztatók, szervezett programok stb.

A családlátogatás célja : a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermeknek és a szülőknek otthoni környezetben való megismerése.

első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt bevált gyakorlat., gyermek ébrenléti idejében kerüljön sor.

A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatás lehetőségének ajánlásokor, az időpont megválasztásakor, a családlátogatás alatt és után a család kívánságait mindenek felett tiszteletben kell tartani.

Szülőértekezletek, szülőcsoportos beszélgetések

a csoport gondozónőinek vezetésével a csoportba járó gyermekek szüleit foglalkoztató nevelési témáról tartjuk. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedérepertoár bővítésére. A gondozónőktől kapott indirekt megerősítések jó irányba befolyásolják a szülők nevelési szokásait.

A szervezett programok

a családok igényeihez igazodó többlet-lehetőségek a családok segítése, a szülői kompetencia növelése és a család és a bölcsőde közötti kapcsolat erősítése érdekében szervezzük.. Előadás, beszélgetés neves szakemberrel a szülőket érdeklő témákról,

étel-, könyv-, játékbemutató szaktanácsadással és adott esetben vásárlási lehetőséggel egybekötve,

családi programok ünnepekhez kapcsolódóan

vagy alkalomtól függetlenül bizonyos, kiszámítható rendszerességgel. (pl. adventi készülődés, kirándulás)

Ezek a közös élmények, az emberi kapcsolatok és a tapasztalatok, a tájékozottság gyarapításával nagymértékben hozzájárulhatnak a szülői kompetencia fejlődéséhez, a családi nevelésnek és a gyermek fejlődésének segítéséhez.

4.2. Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

Sajátos helyzetünk: vegyes csoportban két kisgyermek nevelővel történik a folyamatos beszoktatás.

Hisszük a szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya vagy az apa jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását. A kisgyermek és a gondozónő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, jelentősen megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe, mérsékeli az adaptáció során mutatkozó stressz reakciók (pl. étkezési, alvási nehézségek, nyugtalanság, sírás, tiltakozás, a szülőkhöz való fokozott ragaszkodás, a viselkedésben, szokásokban, az önállóság terén jelentkező esetleges változások ...stb) súlyosságát, időbeni elhúzóását.

4.3. „Saját gondozónő” - rendszer

A „saját gondozónő”- rendszer a személyi állandóság elvén nyugszik. A csoport gyermekei két kisgyermek nevelőhöz tartoznak. Így egy kisgyermek nevelőhöz 5-6-7 gyermek tartozik. A nevelés-gondozás mellett ő kíséri figyelemmel a gyermek fejlődését, vezeti a feljegyzéseket, törzslapját, fejlődési naplóját, ő tartja számon az újabb fejlődési állomásokat.

A „saját gondozónő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a gondozónője (felmenőrendszer). Az ún. ölelkezési időben – az az időszak, amikor mindkét gondozónő a csoportban van – idejét elsősorban a „saját” gyermeki gondozására nevelésére fordítja.

A „saját gondozónő”- rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját” gondozónő segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

4.4 Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődei gyermekcsoport létszámát jogszabály határozza meg (15/1998.(IV.30.)NM rendelet 40.§.(2).)

Adottságunk az egy vegyes csoport. Évente egyszer igényméréssel majd egyéni beiratkozással történik a felvétel. Előnyt élvez a helybéli lakos gyermeke. Kihasználtság teljesítése érdekében környékbeli falukból is felvesszünk gyermekeket.

4.5. Napirend

Legfontosabb szempontunk:

A jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirend
a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítése,
a nyugodt, folyamatos gondozás feltételeinek biztosítása, ,
biztonságérzet, a kiszámíthatóság, az aktivitás és az önállóság biztosítása.

A napirenden belül az egyes gyermek igényeit kielégítjük a csoport életében is áttekinthető rendszert biztosítunk így a gyermekek tájékozódnak a várható eseményekről, kiiktatódik a felesleges várakozási idő. Mindig biztosítjuk a csoport belső nyugalalmát . Szeretjük folyamatos gondozást, mert a folyamatos gondozáson belül az egymást követő események (tisztálkodás, étkezés, alvás) a gyermek biztonságérzetét, jó közérzetét teremtik meg – s egyben kiiktatják a felesleges várakozási időt.

A napirendet igénymérés (bölcsőde nyitása zárása) a gyermekcsoport életkori összetétele, fejlettsége, szükséglete, az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők határozzák meg. Kialakításánál további feltétel a személyi állandóság (saját gondozónő-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a kisegítő személyzet összehangolt munkája, a gyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembe vétele.

4.6.A bölcsőde kapcsolatai más intézményekkel

4.6.1. A bölcsődék kapcsolata a bölcsődei hálózaton belül

A bölcsődei hálózat fontos intézményei, szakmai központjai:

a szombathelyi regionális módszertani bölcsőde, melyeknek feladata az egyes bölcsődék szakmai működésének segítése és folyamatos figyelemmel kísérése.

4.6.2. Bölcsőde és óvoda kapcsolata

A két intézmény között tartalmas kapcsolatot alakítottunk ki. Ez lehetővé teszi egymás munkájának, céljainak megismerését, megértését, ezáltal a gyermekek számára az átmenet is zökkenő mentesebbé válik. Melléklet : óvodásainkkal közös programjaink.

4.6.3. Egyéb kapcsolatok

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat kell kialakítani mindazokkal az intézményekkel, melyekkel a családok kapcsolatba kerülnek / kerülhetnek (többek között: Védőnői Szolgálat, Házi Gyermekorvosi Szolgálat, Gyermekjóléti Szolgálat, Családsegítő Központ, Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat, Gyámhatóság, Nevelési Tanácsadó,

A bölcsődék és a különböző (bölcsődei hálózaton belüli és a családsegítés területén működő) civil szervezetek közötti együttműködés sok tekintetben hozzájárulhat a bölcsődei ellátás fejlődéséhez, az ellátást igénybe vevő családok szükségleteihez, elvárásaihoz történő igazodást segítheti.

5. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS FŐBB HELYZETEI

A nevelés-gondozás valamennyi helyzetének célja:

a gyermek testi-lelki harmóniájának elősegítése, melyhez hozzátartozik a személyi- és tárgyi környezettel való harmónia . A nevelés-gondozás valamennyi helyzetében lehetőséget biztosítunk a kisgyermek számára ahhoz, hogy érdeklődésének, pillanatnyi pszichés szükségleteinek megfelelően ismerkedhessen személyi- és tárgyi környezetével úgy, hogy viselkedési mintát és segítséget kapjon optimális és sokoldalú fejlődéséhez és szocializációjához .

A gondozás (testi szükségletek kielégítése) és a játék a bölcsődei élet egyenrangúan fontos helyzetei, melyekben lényeges a gyermek szabad aktivitás iránti igényének és kompetencia érzésének erősítése.

Törekszünk arra hogy a bölcsődei élet legyen élvezetes, részvételre motiváló és kielégítő tanulási élményeket biztosító, társas közegben zajló. A gyermekek számára biztosítuk :

hogy koruknak és fejlettségüknek megfelelően vegyenek részt az egyes élethelyzetek, tevékenységek előkészítésében, kiválasztásában, alakításában.

Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja a gyermek pozitív önértékelésének erősítése és a különböző faji, kulturális, vallási, nyelvi, nemi valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségeket tisztelőnek kialakítása.

5.1. Gondozás

Bensőséges, megismételhető helyzet kisgyermeknevelő és gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése.

A személyes és a szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a gondozónő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicsérettel jutalmazza (ez növeli az együttműködési kedvet), a sikertelenségért viszont nem jár elmarasztalás. Lényeges az elegendő idő biztosítása, mivel az egyes mozzanatok megtanulása hosszú gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a gondozónőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önfogadásra, a személyiség egészséges alakulására.

A gondozás jelentős mértékben befolyásolja a szokáskialakítást és az önállósodást.

5.2. Játék

A gyermekkor legfontosabb tevékenysége, amely segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődését. A gondozónő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok fejlődésére is. A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

5.2.1. Mondóka, ének

A bölcsődében sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a gondozónő kellemes ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A gyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket keltenek, örömeleményt, érzelmi biztonságot adnak a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A

bölcsődei zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a gyermek további zenei fejlődésére.

5.2.2. Vers, mese

Óvodánk Marionett Felnőtt Bábcsoporttal büszkélkedik. Nagy hagyománnyal rendelkezünk bábozás , mesélés területén. Mindennapjainkban élő hagyomány , falu szinten ünnepélynek számít az évente megrendezésre kerülő Méry Vince Bábosnap.

Valljuk a vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi-, értelmi-, (ezen belül beszéd, gondolkodás, emlékezet és képzelet) és szociális fejlődésére. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így a kisgyermek számára alapvető érzelmi biztonság egyszerre feltétel és eredmény. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. Fejlődik emberismerete, a főhőssel való azonosulás fejleszti empátiáját, gazdagodik szókincse. A mese segíti az optimista életfilozófia és az önálló véleményalkotás alakulását.

A bölcsődében a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

5.2.3. Alkotó tevékenységek

Életkori sajátosságra épül, a kisgyermeknevelő módszertani szabadságot élvez.

Valljuk:

Az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés, az alkotás – nem az eredmény.

A kisgyermeknevelő a feltételek biztosításával, az egyes technikák megmutatásával, a gyermek pillanatnyi igényeinek megfelelő technikai segítséssel, az alkotókedv ébren tartásával, a gyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével, megőrzésével segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődést és a személyiségfejlődésre gyakorolt hatások érvényesülését.

5.2.4. Egyéb tevékenységek

Szép nagy udvarunkban lehetőség nyílik a megfigyelésre, az évszakok változásainak figyelemmel kísérésére, **kiemelt feladatunkra a környezetvédelemre** . Az előkert, a halastó mindig felkelti érdeklődésüket.

Az öröm forrásai az együttség, a közös munkálkodás és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A gyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, **a tevékenység nem lehet feladat**. A helyzetek lényeges tanulási lehetősége az egymásra épülő elemekből álló műveletsorhoz igazodással próbálkozás, az együttműködés és a feladatok megosztása. Az egyes tevékenységek fejlesztik az ízlést, a hétköznapi élet esztétikuma iránti igényességet, a mások felé fordulást, mások igényeinek figyelembe vételét és az empátiát.

5.3.Mozgás

Csecsemő- és kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki, fejlődnek. A mozgásigény rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. Mind a szobában, mind az udvaron biztosítjuk a gyermekek számára:

minél nagyobb mozgásteret,
mozgásfejlesztő játékokat,

melyek használata során gyakorolják a gyermekek az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. A játékeszközök szerepe az érdeklődés felkeltése, a mozgás aktivitás fenntartása.

Figyelünk arra és nagyon fontos szempont, hogy a környezet balesetmentes legyen, a veszélyforrásokat kiküszöböljük. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a gyermekeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban.

Csecsemőknek olyan játszóhelyet biztosítunk, amely védett, de így is elegendő hely áll rendelkezésre. Pl. hempergő, elkerített szobasarok.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, udvaron, teraszon több lehetőség adott, mint szobában. A szobai játékok sokféleségük folytán a kéz finommozgását és a nagymozgásokat is fejlesztik. A szobában is szükségesek nagymozgásos játékok.

Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására ad lehetőséget.

5.4. Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődében nincs helye. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

A kisgyermekkorban tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció. A tanulás formái: utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés, a gondozónő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.

A beszéd a kisgyermekkorban tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek más az anyanyelvük, mint a nemzeti nyelv.

6. ALPELLÁTÁSON TÚLI, A CSALÁDI NEVELÉST TÁMOGATÓ SZOLGÁLTATÁSOK

A bölcsődénk az alapellátáson túl családtámogató szolgáltatásokat nem szervez.

7. DOKUMENTÁCIÓ

Dokumentációt vezetünk:

intézményi szinten,
csoport szinten
gyermek szinten.(mellékletek)

A dokumentáció vezetéséhez kikérjük a szülők hozzájárulását

A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat, valamint az adatvédelmi szabályokat a legmesszebbmenőkig figyelembe vesszük.

Betartjuk a

közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (továbbiakban:Kjt.) 55. §-a szerint a munka jellegétől függően végrehajtási rendelet meghatározza a teljes munkaidőből kötelezően a munkahelyen töltendő idő tartalmát, továbbá az ezen időtartam alatti munkavégzés egyes sajátos szabályait. Erre tekintettel a Kjt. A szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 257/200. (XII.26.)Kormányrendelet 7.§ (1) bekezdése előírja, hogy a teljes napi munkaidőből **hét órát kell a munkahelyen eltölteni** a bölcsődében foglalkoztatott gondozónak és a szakgondozónak. Ezen speciális ágazati jogszabály szerint a bölcsődében foglalkoztatott gondozónők hét óra időtartamban kötelesek a munkahelyen munkát végezni és feladataikat teljesíteni

A gondozónők a **heti 5 órát** adminisztrációra (üzenő füzet, törzslap, fejlődési napló írása), felkészülésre, szülőcsoportos foglalkozások megtartására, műhelymunkára, illetve a csoport életének szervezésével kapcsolatos teendőkre, tehát a munkaköri feladataik ellátásával kapcsolatos tevékenységek ellátására kötelesek fordítani.

A FEJLŐDÉS LEGGYAKORIBB JELLEMZŐI A BÖLCSŐDÉS KOR VÉGÉRE

Bízunk benne, hogy szakmai programunk a bölcsődei alapelvek érvényesülése mellett figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, biztosítja a gyermekek sokoldalú fejlődését, lehetőséget ad, hogy a kisgyermek nevelő sokszínű bölcsődei nevelő munkája kibontakoztassa és megőrzi a gyermek központú szemléletet,és mértékletességet.

Egészséges gyermekeink elérik:

- nagyon sok területen önálló a gyermek: egyedül étkezik, öltözködik, tisztálkodik, legfeljebb apró segítséget igényel,
- már nemcsak a szoros felnőtt-gyermek kapcsolatban érzi magát biztonságban, hanem szívesen játszik társaival is
- jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent nehézséget számára
- környezete iránt nyitott, érdekli minden, szívesen vesz részt új tevékenységekben,
- gazdag szókincse van, elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot felnőtellel, gyermekkel,
- a gyermekek többsége szobatiszta.

EGÉSZSÉGMEGŐRZÉS, MINT BÖLCSŐDEI FELADAT

A/ Közvetlen prevenció

Vitamin- és ásványi anyag profilaxis

A bölcsődének figyelemmel kell kísérnie az angolkór-, a fogászati-, a védőoltás-, vitamin- és ásványi anyag profilaxist, és ezt a bölcsődeorvosnak a gyermek egészségügyi törzslapon nyilván kell tartania. Gondot kell fordítani a vitamin- és ásványi anyag kellő mennyiségű bevitelére, melynek fontosságáról a bölcsődeorvos a szülőket tájékoztatja.

Gyermekfogászati prevenció

A gyakorlatként alkalmazott korszerű étkezési szabályok, a cukorfogyasztás csökkentése, a rágásra nevelés és az édes italok helyetti vízzel való ivás már önmagukban is fogászati prevencióként szolgálnak.

A szokáskialakítás céljából a bölcsődei gyermekcsoportokban 2 éves korban kell elkezdni a szájöblítés bevezetését, ennek folytatásaként néhány hónapos gyakorlás után a fogkrém nélküli, majd az óvodába történő átmenet környékén a borsónyi fluoridos gyermekfogkrémmel végzett fogmosást.

Levegőzés

Levegőzés alatt az udvari játék és a szabadban történő alvás együttesen értendő. Időpontját, mértékét az évszaknak és az időjárási viszonyoknak, valamint a gyermekek életkorának megfelelően kell megválasztani.

A szabadban való levegőztetés csak akkor mellőzhető, ha kánikula vagy eső, erős havazás, orkánszerű szél, sűrű köd vagy rendkívüli hideg van.

A napfény káros hatása és a kisgyermek bőrének érzékenysége miatt következményeként fokozott figyelmet kell fordítani a napvédelemre:

- 10^h – 15^h között ne érje a gyermeket közvetlen sugárzás,
- fényvédő krém javasolt,
- erős napfénytől védjék a gyermeket (sapka, ing),
- megfelelő mennyiségű folyadékfogyasztás.

B/ GYÓGYSZERADÁS, ELSŐSEGÉLY

Láz, hurutos, antibiotikummal kezelt, beteg gyermek nem jöhet bölcsődébe.

Egyes nem fertőző (allergia, anyagcsere, vese-húgyúti, epilepszia, stb.) betegségben szenvedő gyermeknek ha szükséges, a háziorvosa által előírt gyógyszerét beadhatják a bölcsődében.

Sürgős esetben csak láz- és fájdalomcsillapítót kap a gyermek, melyről célszerű nyilatkoztatni a szülőt.

A szülőknek írásban (az üzenő füzetben) kell nyilatkozniuk a gyógyszereszedéssel kapcsolatos valamennyi kérdésben (milyen gyógyszert kaphat a gyermek, milyen gyógyszerre érzékeny...stb.) . A gondozónőnek ugyancsak írásban kell jeleznie azt, hogy milyen gyógyszert kapott a gyermek.

Minden bölcsődében kell lennie mentődoboznak. Az elsősegélydoboz felszerelése előírás szerinti: a férőhelyszámnak megfelelő szabvány mentődobozt – MSZ 13 553 – hozzáférhető helyen kell tárolni.

Minden esetben a bölcsődeorvos állítja össze a bölcsőde gyógyszerkészletét, melyben kell, hogy szerepeljenek:

- lázcsillapítók, (kúp, tablettá, szirup, injekció)
- görcsoldók (kúp, tablettá)
- allergia elleni szerek (tablettá, szirup, injekció, kenőcs)
- életmentő gyógyszerek

ÉRVÉNYESSÉGI NYILATKOZAT

A szakmai program érvényességi ideje:

A nevelőtestület határozata alapján érvényes, határozatlan ideig.

A szakmai program módosításának lehetséges indokai:

Szervezeti átalakítás: leépítés, bővítés
Egyéb érdekegyeztető fórum módosítást javasol.

Előírás a program módosítás előterjesztésére:

Írásbeli előterjesztés az intézmény nevelőtestületének.

Részletes szóbeli előterjesztés a nevelőtestületi értekezleten.

LEGITIMIZÁCIÓS ZÁRADÉK

Véleményezte, egyetértését

nyilvánította:

.....
 Halászi Óvoda és Bölcsőde Érdekképviselői
 Fórum nevében
 1.számú melléklet alapján (Jegyzőkönyv)

Elfogadta:

Halászi Óvoda és Bölcsőde Nevelő-
 testülete nevében
 2.számú melléklet alapján (Jegyzőkönyv)
 Közalkalmazotti Tanács

.....
 Szakszervezeti biz.

Jóváhagyta:

Önkormányzati Képviselő-testület
számú határozat alapján